

XII. DEMOGRAFIK HOLAT VA O‘RTACHA ISH HAQQI

Dastlabki ma’lumotga ko‘ra, 2021 yilning 1-iyul holatiga viloyat doimiy aholisining soni 3 852,6 ming kishini tashkil etib, yil boshidan 32,7 ming kishiga yoki 0,8 % ga ko‘paydi. Shundan, 2 168,2 ming kishi – shahar joylarida (jami aholi sonining 56,3 %) va 1 684,3 ming kishi – qishloq joylarida (jami aholi sonining 43,7 %) istiqomat qiladi.

Viloyat hududi va aholi zichligi (2021 yil 1-iyul holatiga)

	<i>Tashkil topgan sana</i>	<i>hududi, ming kv. km</i>	<i>Doimiy aholi soni, ming kishi</i>	<i>1 kv. km ga aholi zichligi, kishi</i>
Viloyat bo‘yicha	15.01.1938	6,759	3 852,6	570,0
<i>shaharlar:</i>				
Farg‘ona	1877 y.	0,1003	296,0	2951,1
Qo‘qon	X acp	0,037	258,0	6973,0
Quvasoy	14.06.1954 y.	0,264	95,9	363,2
Marg‘ilon	X acp	0,041	240,6	5865,3
<i>tumanlar:</i>				
Oltiariq	29.09.1926 y.	0,631	216,4	342,9
Qo‘shtepa	16.04.1952 y.	0,368	195,4	531,0
Bog‘dod	31.12.1964 y.	0,333	220,8	663,0
Buvayda	26.12.1973 y.	0,279	233,2	835,8
Beshariq	29.09.1926 y.	0,774	232,2	300,0
Quva	10.02.1939 y.	0,438	263,2	601,0
Uchko‘prik	29.09.1926 y.	0,275	234,2	851,6
Rishton	09.01.1967 y.	0,307	206,0	671,0
So‘x	27.02.1990 y.	0,221	79,8	361,0
Toshloq	12.04.1973 y.	0,243	207,1	852,2
O‘zbekiston	17.04.1963 y.	0,689	243,7	353,7
Farg‘ona	22.02.1964 y.	0,6117	218,2	356,7
Dang‘ara	07.12.1970 y.	0,435	178,4	410,1
Furqat	09.04.1992 y.	0,305	120,3	394,4
Yozyovon	27.12.1980 y.	0,407	113,2	278,1

Farg'ona viloyatining ma'muriy - hududiy tashkil topishi 1938 yilning 15-yanvardan boshlanadi. Hududi 6,759 ming kvadrat kilometrni tashkil etadi yoki mamlakatimiz hududining 1,5 % ga teng. Viloyatimiz shimolidan Namangan viloyati, sharqda Andijon viloyati, janub tomondan Qirg'iziston Respublikasining O'sh hamda Batken viloyatlari va g'arbdan Tojikiston Respublikasining Xo'jand viloyati bilan chegaradosh. Viloyatning So'x tumani hamda Farg'ona tumanining Shohimardon va Yordon, Rishton tumanining Cho'ngira qishloqlari viloyat, Respublika hududidan tashqarida, Qirg'iziston Respublika hududida joylashgan.

Viloyat ma'muriy-hududiy bo'linishiga ko'ra 4 ta viloyat miqyosidagi shahar, 15 ta tuman, 5 ta tumanlar tassarufidagi shaharlar, 197 ta shahar tipidagi pasyolkalar, 1 227 ta aholi yashash punktlari hamda 1041 ta mahalla fuqorolar yeg'inlaridan tashkil topib, ulardan 3 852,6 ming nafar aholi istiqomat qiladi. Viloyatning ma'muriy markazi Farg'ona shahri.

Viloyatning iqlimi keskin kontinental, quruq. Tog' tizimlari Farg'ona vodiysiga sovuq havoning kirib kelishini to'sib turganligi bois, qishda ob-havo bir muncha mo'tadil. Yozi issiq, iyulning o'rtacha harorati 27,5°C, qishga nisbatan sovuq, yanvarning o'rtacha harorati - 3°C. Vegetasiya davri 217 kun, yillik o'rtacha yog'in miqdori 200-250

Tuproqlari bo'z, qo'ngir, o'tloqi, botqoq tuproqlar, qumtosh, mergel chaqirtoshlardan iborat bo'lib, ekin ekilmaydigan tekisliklar qismida turli o'simliklar, tog' yon bag'irlarida pista, bodom o'sadi. Yovvoyi hayvonlar (bo'ri, tulki, qobon va boshqalar) kam uchraydi, sudraluvchilar, kemiruvchilar, qushlar, suv havzalarida baliqlar bor.

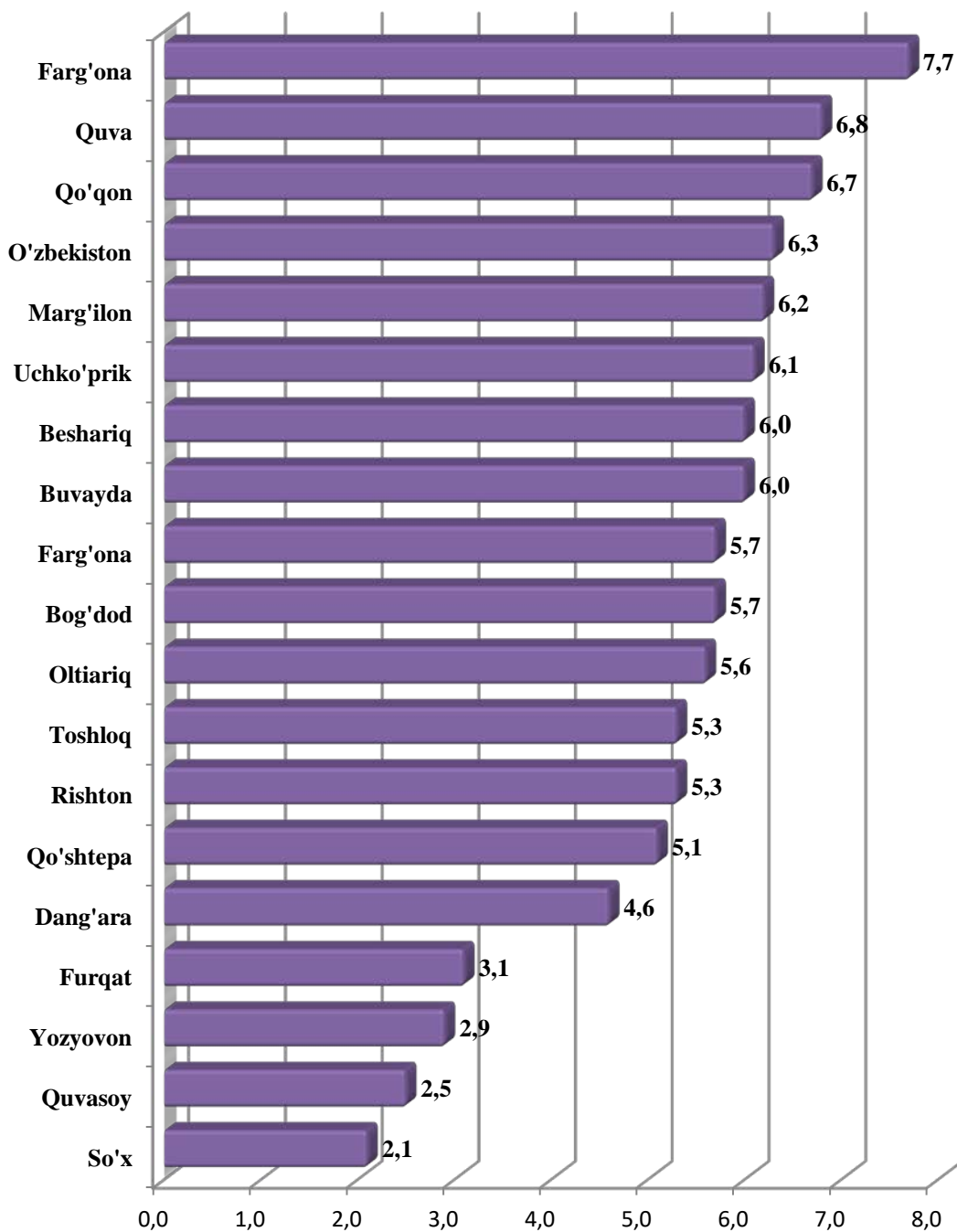
Geografik joylashuvi, tabiiy, mineral hom-ashyo resurslarining mavjudligi viloyatda azotli va fosforli o'g'itlar, neft maxsulotlari, ohaktosh, sog' tuproqlar (gisht, cherepitsa uchun ham-ashyo), marmar, sement ham-ashyosi, shag'al, yengil sanoat, xususan to'qimachilik va oziq-ovqat maxsulotlari, qurilish materiallari ishlab chiqarish sanoatini rivojlantirish uchun yanada qulaydir. Viloyatda foydali qazilmalarning 43 turi aniqlangan bo'lib, ulardan 21 tasi o'zlashtirilmoqda.

Farg'ona viloyati hududlari bo'yicha doimiy aholi soni to'g'risida ma'lumot
(2021 yilning 1-iyul holatiga)

	<i>Doimiy aholi soni, ming kishi</i>			<i>Doimiy aholi sonining o'sish sur'ati, %da</i>		
	<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>		<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>	
		<i>shahar</i>	<i>qishloq</i>		<i>shahar</i>	<i>qishloq</i>
Farg'ona viloyati	3 852,6	2 168,2	1 684,3	101,9	56,3	43,7
<i>shaharlar:</i>						
Farg'ona	296,0	296,0	-	101,7	100,0	-
Qo'qon	258,0	258,0	-	101,3	100,0	-
Quvasoy	95,9	53,9	42,0	102,0	56,2	43,8
Marg'ilon	240,6	240,6	-	101,6	100,0	-
<i>tumanlar:</i>						
Oltiariq	216,4	162,9	53,5	102,0	75,3	24,7
Qo'shtepa	195,4	76,1	119,3	102,3	39,0	61,0
Bog'dod	220,8	113,8	107,0	102,1	51,5	48,5
Buvayda	233,2	110,7	122,5	102,0	47,5	52,5
Beshariq	232,2	81,7	150,5	101,6	35,2	64,8
Quva	263,2	121,9	141,3	101,7	46,3	53,7
Uchko'prik	234,2	42,6	191,6	102,1	18,2	81,8
Rishton	206,0	131,7	74,3	101,8	64,0	36,0
So'x	79,8	50,6	29,2	102,3	63,4	36,6
Toshloq	207,1	47,6	159,5	102,0	23,0	77,0
O'zbekiston	243,7	105,4	138,3	101,8	43,2	56,8
Farg'ona	218,2	136,7	81,5	101,9	62,6	37,4
Dang'ara	178,4	41,6	136,8	102,3	23,3	76,7
Furqat	120,3	28,3	92,0	101,8	23,5	76,5
Yozyovon	113,2	68,1	45,1	102,1	60,0	40,0

Shaharlar ichida eng ko'p aholi Farg'ona shahrida 296,0 ming kishi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 4,9 %ga o'sgan) va tumanlarda eng ko'p aholi Quva tumanida bo'lib, 263,2 ming kishini tashkil qiladi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 4,3 % ga o'sgan).

Hududlari kesimida doimiy aholi sonining taqsimlanishi
(2021 yil 1- iyul holatiga; viloyat jami aholisiga nisbatan, %da)

Doimiy aholi sonining yosh guruhlari bo'yicha taqsimlanishi
(1- iyul holatiga; kishi)

	2020 yil		2021 yil	
	soni	ulushi, %da	soni	ulushi, %da
Jami aholi soni	3 752 034	100,0	3 819 963	100,0
<i>Shu jumladan yoshlari, yosh</i>				
0-2	240 623	6,4	258 592	6,8
3-6	302 940	8,1	303 619	7,9
7-13	466 858	12,4	479 589	12,6
14-17	220 957	5,9	224 323	5,9
18-24	422 365	11,3	402 734	10,5
25-30	424 939	11,3	433 466	11,3
31-40	580 558	15,5	590 671	15,5
41-50	447 286	11,9	459 047	12,0
51-60	359 005	9,6	362 911	9,5
61-70	195 692	5,2	210 293	5,5
71 yosh va kattalar	92 796	2,5	94 718	2,5

Doimiy aholi sonining asosiy yosh guruhlari bo'yicha taqsimlanishi
(jami aholiga nisbatan, %da)

Viloyatda 2021- yil yanvar-iyun mobaynida ayrim yosh guruhlarining jamiga nisbatan ulushi sezilarli o'sishi kuzatildi: o'tgan yildagiga nisbatan 0-2 yoshdagi aholi ulushi 6,8 % , jamiga nisbatan 0,4 % ga, 61-70 2 yoshdagi aholi ulushi 5,5 %, jamiga nisbatan 0,3 %ga o'sdi.

Hamda aksincha, avvalgi yilga nisbatan 18-24 yoshdagi aholi ulushi sezilarli kamaydi va jamiga nisbatan 0,8 %ga farq berdi.

Yanvar–iyun viloyat bo‘yicha aholining tabiiy harakati ko‘ffitsentlari

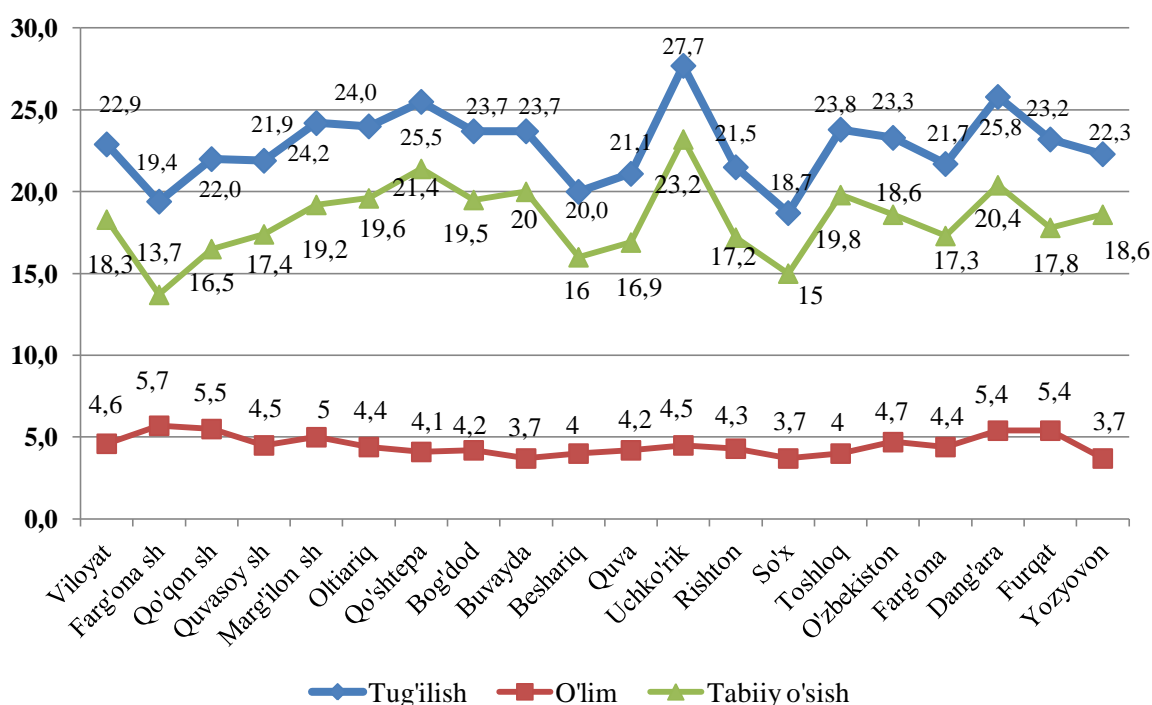
Ko‘satkichlar	Ming kishi		1000 aholiga nisbatan	
	2020 yil	2021yil	2020 yil	2021 yil
Tug‘ilganlar	40,5	43,5	21,6	22,9
O‘lganlar	8,2	8,6	4,4	4,6
Nikohlar, <i>mingta</i>	8,1	12,1	4,4	6,4
Ajralishlar, <i>mingta</i>	1,3	2,1	0,7	1,1

Tug‘ilish darajasi. 2021 yilning yanvar-iyunida tug‘ilganlar soni 43,5 ming kishini tashkil etdi va 2020 yilning shu davriga (40,5 ming kishi) nisbatan 3,0 ming kishiga ko‘paydi, shunga mos ravishda tug‘ilish ko‘ffitsenti 2,9 promilleni tashkil qildi.

Tug‘ilish darajasining ko‘payishi viloyatning Rishton tumanida 19,2 dan 21,5 promellega, Oltiariq tumanida 21,2 dan 24,0 promellega, Uchko‘prik tumanida 24,6 dan 27,7 promellega, So‘x tumanida 12,9 dan 18,7 promellega, o‘shisi kuzatildi.

Aholining tabiiy harakati ko‘ffitsenti

(2021 yilning 1- iyul holatiga (1 000 aholiga nisbatan, promelle))

Nikohlar va ajralishlar. 2021 yilning yanvar-iyunda shahar, tuman hokimliklarining **FHDYO** bo‘limlarida 12 199 ta nikohlar va 2 111 ta ajralishlar ro‘yxatga olindi. Ming aholiga nisbatan 6,4 ta nikoh (2020 yilning tegishli davrida 4,4 ta) va 4,0 ta ajralishlar (2020 yilning tegishli davrida 0,8) to‘g‘ri keladi.

Yanvar-iyunda tuzilgan nikohlar va nikohdan ajralishlar soni
(birlikda)

	<i>Tuzilgan nikohlar</i>		<i>Nikohdan ajralishlar</i>	
	<i>2020 yil</i>	<i>2021 yil</i>	<i>2020 yil</i>	<i>2021 yil</i>
Viloyat	8178	12199	1304	2111
<i>shaharlar:</i>				
Farg'ona	592	932	204	311
Qo'qon	547	877	155	231
Quvasoy	159	284	35	62
Marg'ilon	473	735	86	124
<i>tumanlar:</i>				
Oltiariq	537	694	63	109
Qo'shtepa	331	573	63	101
Bog'dod	471	781	81	105
Buvayda	432	685	64	96
Beshariq	633	722	72	101
Quva	565	767	52	97
Uchko'prik	423	789	51	124
Rishton	511	661	57	83
So'x	238	290	16	62
Toshloq	344	559	50	81
O'zbekiston	490	766	90	131
Farg'ona	558	846	71	103
Dang'ara	377	553	34	94
Furqat	310	380	37	50
Yozyovon	187	305	23	46

Migratsiya. Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2021-yilning yanvar-iyun oylarida viloyatga ko'chib kelganlar soni 5558 kishini, shu davr mobaynida ko'chib ketganlar soni esa 7 817 kishini tashkil qildi. Migratsiya qoldig'i minus 2 259 kishiga (2020 yilning shu davrida – minus 2 396 kishi) teng bo'di. Eng katta minus qoldig'lari Marg'ilon shahrida (minus 570), Qo'qon shahrida (minus 491) va O'zbekiston tumanida (minus 433) kuzatildi.

Yanvar-iyun oylarida aholining migratsiya ko'rsatkichlari
(kishi)

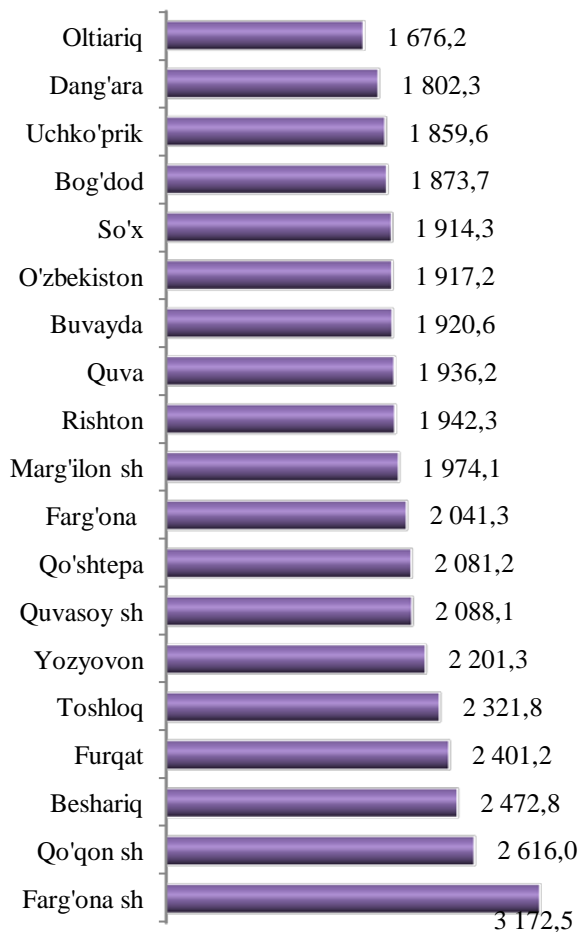
	<i>Kelganlar</i>		<i>Ketganlar</i>		<i>Migratsiya saldosi</i>	
	<i>2020 yil</i>	<i>2021 yil</i>	<i>2020 yil</i>	<i>2021 yil</i>	<i>2020 yil</i>	<i>2021 yil</i>
Viloyat	3879	5558	6275	7817	-2396	-2259
<i>shaharlar:</i>						
Farg'ona	1270	1779	938	1246	332	533
Qo'qon	362	314	568	805	-206	-491
Quvasoy	135	338	113	229	22	109
Marg'ilon	327	237	491	807	-164	-570
<i>tumanlar:</i>						
Oltiariq	63	128	207	260	-144	-132
Qo'shtepa	187	345	288	319	-101	26
Bog'dod	155	141	269	371	-114	-230
Buvayda	95	116	400	306	-305	-190
Beshariq	69	145	447	441	-378	-296
Quva	93	95	292	424	-199	-329
Uchko'prik	50	209	351	328	-301	-119
Rishton	142	152	325	332	-183	-180
So'x	4	59	28	27	-24	32
Toshloq	220	245	277	320	-57	-75
O'zbekiston	105	12	415	445	-310	-433
Farg'ona	310	473	304	438	6	35
Dang'ara	179	415	241	313	-62	102
Furqat	66	240	222	255	-156	-15
Yozyovon	47	115	99	151	-52	-36

Dastlabki ma'lumotlariga ko'ra, 2021 yilning yanvar-iyun oylarida o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 2380,5 ming so'mni tashkil qildi va 2020 yilning shu davriga nisbatan 14,5 %ga oshdi. Eng yuqori o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi Farg'ona shahrida 3172,5 ming so'mni, Qo'qon shahrida 2616,0 ming so'mga to'g'ri keldi.

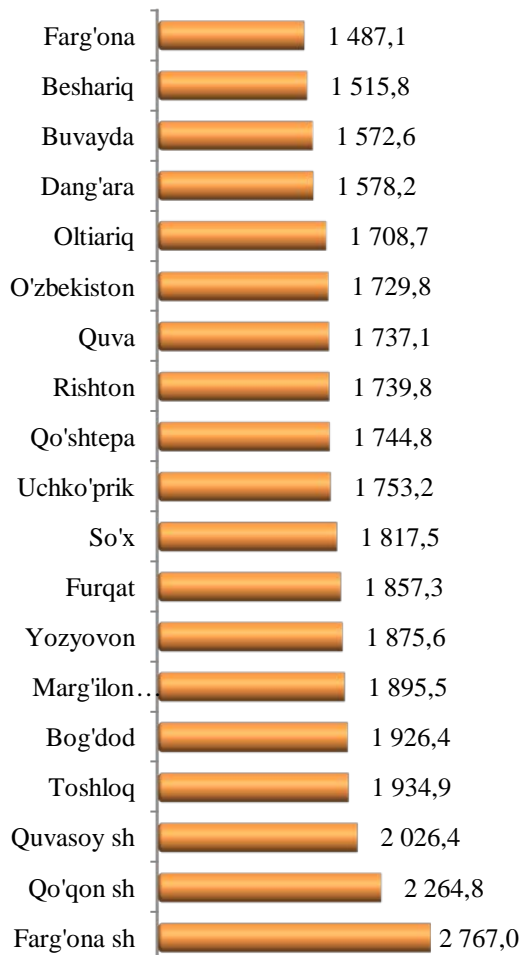
Yanvar-iyun oylari davomida o'rtacha nominal hisoblangan ish haqi
(ming so'mda)

Viloyat bo'yicha 2 380,5

■ 2021 yil

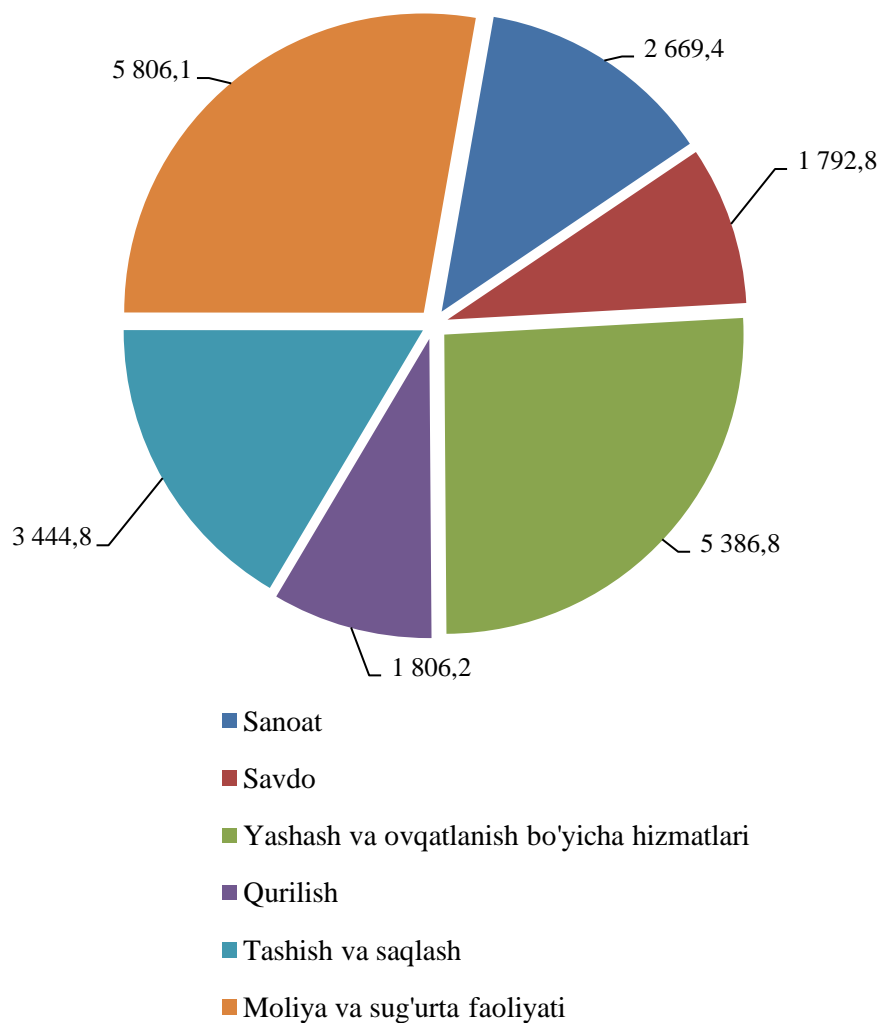
Viloyat bo'yicha 2 078,9

■ 2020 yil

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqqining iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi

(2021 yil yanvar-iyun, qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlarisiz, ming so‘mda)

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqqining eng yuqori miqdori moliya va sug‘urta faoliyatiga to‘g‘ri kelib, 5 806,1 ming so‘mni tashkil etdi. Bu ko‘rsatkich qurilishda 1 806,2 sanoatda 2 669,4 va ta‘lim sohasida 2 055,8 ming so‘mdan iborat bo‘ldi.

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
(yanvar-iyun qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlarisiz, ming so‘mda)

	2020 yil	2021 yil	O‘shish surati %da
Viloyat	2 078,9	2 380,5	114,5
<i>shaharlar:</i>			
Farg‘ona	2767,0	3 172,5	114,7
Qo‘qon	2 264,8	2 616,0	115,5
Quvasoy	2 026,4	2088,1	103,0
Marg‘ilon	1 895,5	1974,1	104,1
<i>tumanlar:</i>			
Oltiariq	1 708,7	1 676,2	98,1
Qo‘shtepa	1 744,8	2 081,2	119,3
Bog‘dod	1 926,4	1 873,7	97,3
Buvayda	1 572,6	1 920,6	122,1
Beshariq	1 515,8	2 472,8	163,1
Quva	1 737,1	1 936,2	111,5
Uchko‘prik	1 753,2	1 859,6	106,1
Rishton	1 739,8	1 942,3	111,6
So‘x	1 817,5	1 914,3	105,3
Toshloq	1 934,9	2 321,8	120,0
O‘zbekiston	1 729,8	1 917,2	110,8
Farg‘ona	1 487,1	2 041,3	137,3
Dang‘ara	1 578,2	1 802,3	114,2
Furqat	1 857,3	2 401,2	129,3
Yozyovon	1 875,6	2 201,3	117,4